

Ifous – fritidshemmets bidrag till elevers måluppfyllelse

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Utbildningsdirektören får i uppdrag att skriva avtal med Ifous angående Ifous Forsknings- och utvecklingsprogram *Fritidshemmets bidrag till elevers måluppfyllelse*.
2. Årlig återrapportering av FoU-programmet till barn- och ungdomsnämnden. I samband med programmets avslutning 2026 presenteras en utvärdering.

Ärende

I 2016 års reviderade läroplan förtydligades fritidshemmets undervisningsuppdrag. Även om det finns viss forskning om undervisning på fritidshem saknas det fortfarande kunskap om fritidshemmets potential och möjlighet att bidra till elevers skolresultat. Det som försiggår på fritids antas kunna bidra till elevers måluppfyllelse, men hur och på vilket sätt?

FoU-programmet *Fritidshemmets bidrag till elevers måluppfyllelse* kommer att fokusera särskilt på hur fritidshemmets verksamhet kan komplettera skolan och verka kompensatoriskt i syfte att bidra till alla elevers utveckling och lärande. Programmet vänder sig till lärare i fritidshem, fritidspedagoger, lärare, rektor, samt skolledare och chefer på huvudmannanivå inom grundskola.

Utbildningsförvaltningen föreslår att barn- och ungdomsnämnden ger utbildningsdirektören i uppdrag att ingå avtal med Ifous beträffande programmet *Fritidshemmets bidrag till elevers måluppfyllelse*.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Ifous – fritidshemmets bidrag till elevers måluppfyllelse (apr-23)

Bakgrund

Ifous, Innovation forskning och utveckling i förskola och skola, är ett fristående forskningsinstitut som drivs som en ideell förening med Sveriges kommuner och regioner (SKR), Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund som grundande medlemmar. Ifous uppdrag är att vara en nationell plattform för FoU-samverkan och att ge stöd i utvecklingen av en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Syfte

Syftet med FoU-programmet, *Fritidshemmets bidrag till elevers målluppfyllelse*, är att utveckla långsiktiga och forskningsbaserade arbetssätt så att lärare och skolledare utvecklar fritidshemmets verksamhet med avsikten att stärka elevers lärande och utveckling.

Syftet är också att genom samarbete mellan skolans yrkesverksamma och forskare låta kunskaper och erfarenheter bildade i skolans praktik utgöra grund för gemensam kunskapsutveckling och bidra till forskningen inom området.

Form

För forskningsdelen ansvar Helena Ackesjö, Docent vid Linnéuniversitetet och Marina Wernblom fil dr vid Linnéuniversitetet. Forskningsprocessen är interaktiv och praktikinära. Det betyder att forskningen genomförs i nära samarbete med praktikerna och bygger på det utvecklingsarbete som genomförs i verksamheterna under programtiden. Forskargruppen bidrar till den vetenskapliga grunden i utvecklingsarbetet och bistår deltagarna i arbetet med att dokumentera på ett etiskt korrekt sätt. Forskningsinsatsen bygger på att deltagarna delar med sig av sin dokumentation till forskargruppen.

Utvecklingsarbetet bedrivs i de medverkande skolhuvudmännens verksamheter. Kärnan i detta arbete är utvecklingsgrupperna som består av ledare och personal i de verksamheter huvudmännen organiserat sin medverkan kring. Sammansättningen av utvecklingsgrupper görs av huvudmannen. Utvecklingsgrupperna träffas kontinuerligt under tre års tid med start 2023 och genomför och följer upp de insatser man väljer att utveckla i sin verksamhet. Det är dessa grupper som genomför själva utvecklingsarbetet och i samverkan med forskargruppen också bidrar till forskningsinsatsen.

Respektive huvudman tillsätter en central processledare som stödjer den lokala styrningen och ledningen av utvecklingsprocesserna. I samråd med huvudmannen formar rektor utvecklingsgrupperna på den egna skolan och deltar själv aktivt i arbetet för att utveckla verksamheten och sitt ledarskap. Representanter för den övergripande ledningsnivån hos skolhuvudmännen bildar tillsammans med representanter för forskargruppen och Ifous programledning en styrgrupp för hela FoU-programmet. En lokal styrgrupp

bestående av ledare på övergripande nivå, rektor och processledare hos respektive skolhuvudman samordnar arbetet lokalt. Minst ett utvecklingsseminarium per termin arrangeras av Ifous i samråd med styrgruppen. Forskningsartiklar eller annat forskningsbaserat material delges utvecklingsgrupperna via forskarna och processledarna. För att uppmuntra spridning av lärdomar från utvecklingsarbetet ges deltagarna möjlighet att dokumentera och publicera sina erfarenheter i artikelserien Leda & Lära. Programmet som helhet leds och samordnas av Ifous projekt- och processledare samt FoU-ansvarig.

Linköpings kommun som huvudman räknar med att ingå med 8 utvecklingsteam, 6st för F-6 grundskola, ett utvecklingsteam för resursskolorna och ett utvecklingsteam för grundsärskolan. Dessa ansvarar sedan för överföring mot nätverken så att arbetet sprids vidare för alla fritidshem. Verksamhetsområdeschef Lina Rahm blir representant i styrgruppen och verksamhetsområdeschef Jenny Linde blir representant i utvecklingsgruppen.

Tidsplan

FoU-programmet löper över tre år med start under hösten 2023 och avslutas under våren 2026. Ett första styrgruppsmöte planeras till augusti 2023 och arbetet i utvecklingsgrupperna planeras starta under vårterminen 2024.

Ekonomiska konsekvenser

De huvudmän som deltar i programmet finansierar gemensamt FoU-programmets kostnader och betalar under FoU-programmets löptid en årlig deltagaravgift. Deltagaravgiften består av två delar, en som beräknas på antal utvecklingsgrupper och en som baserad på huvudmannens storlek. Avgiften ska även täcka förprojekterings- och uppstartskostnader av FoU-programmet. Medlemskap i Ifous under hela programtiden är en förutsättning för att delta i programmet. Avgifterna faktureras årligen i förskott. Alla avgifter räknas upp med 2 % per år.

För Linköpings kommun beräknas kostnaderna bli ca 555 000 kr/år. Fördelning under hela programperioden skulle då bli 278 500 kr för höstterminen 2023, 555 000 kr för år 2024, 555 000kr för år 2025 och 278 500 kr för vårterminen 2026.

Utöver ovanstående kostnader tillkommer compensation till fristående skolor i Linköpings kommun med elever i fritidshem genom rätten till bidrag på lika villkor. Fördelningen till friskolorna sker utifrån skolornas elevantal i fritidshem.

Kommunala mål

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget till beslut påverkar inte barn och elever olika utifrån deras könsidentitet.

Uppföljning och utvärdering

Årlig återrapportering av FoU-programmet till barn- och ungdomsnämnden. I samband med programmets avslutning 2026 presenteras en utvärdering.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt MBL § 19 har skett den 4 april 2023.

Utbildningsförvaltningen

Robert Bredberg

Beslutet skickas till:

-